

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izven ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi današnjega praznika izide prihodnji list v četrtek.

Razpor mej Nemčijo in Rusijo.

Nasledek berlinskega dogovora je tudi ta, da Rusi izpoznavajo, kakšen karakter imajo Nemci, namreč da nemajo družim narodom nasproti — nobenega. Nemčija bi ne bila nikdar zedinjena, ko bi je ne bili Rusi pomagali zjediniti s tem, da so leta 1870 Nemcem hrbet in bok pokrivali in jim prosto roko pustili proti Francoskeji. To je bila velika škoda, da si ravno je tudi poleg škode imelo to korist, da se vsled začasnega ponižanja Francije, prejšnje sopokroviteljice Turčije, poslednja v zadnji vojski nij mogla ustavljati osvobojenju Jugoslovanov izpod Turčije. Nemci sami so leta 1870 dobro vedeli, da jim le Rus pomaga, zato je cesar Vilhelm izpred Pariza telegrafoval v Peterburg ruskemu carju: „Nemčija ne bode nikdar pozabila, kaj se ima vašemu veličanstvu zahvaliti.“

To se ve, da so vsi oni Slovani, ki iz zgodovine poznajo naruro in nagon soseda Nemca, uže tatčas vedeli, da „Nemčija hvaležna“ niti biti ne zna, sešebno pa Slovanu ne, nikdar. Slovanu niti pravična ne more biti, Nemčija nikoli! Zato je tudi precej uže pri berlinskem dogovoru videlo se, da je nemška vlada dvoumno igro igrala, in prav za prav Angleže in Magjare podpirala, ne pa prejšnjega dobrotnika in zaveznika Rusa.

Zlasti pa se je še potlej pri izvrševanju berlinskega dogovora, ki ima samo namen ruske zmage in pridobitve zmanjšavati, slovenski razvoj zavirati, zmirom kazalo, da je Nemčija Rusiji sovražna. Zatorej so se ruski listi začeli odločno oglašati, naj Rusija pusti Nemca, nezanesljivega in dvoumnega zaveznika nastrani, pa naj se zveže s Francosko. Ruski listi so kar naravnost rekli, da z rusko pomočjo je Nemčija zedinjena bila, a ruska sila lahko Nemčijo zopet razbije.

Nemci čujejo te glasove, pa nekako odgovarjajo, da se bodo potlej z Angleži, temi junaki iz Afganistana in Zuluske pokrajine, zvezali, pa še Avstrijo na svojo stran dobili zoper Ruse in Francoze. Angleže jim prav privoščimo, ali kar se Avstrije tiče, bomo se pač oglasili, da je nas tu 16 milijonov avstrijskih Slovanov, ki za nobeno zvezo z Nemčijo ne maramo, ki mislimo o Nemčiji to, kar Rusi, namreč, da je ona naš smrtni sovražnik, ne pa zaveznik.

Francoskemu „Universu“ se piše, da je ruska vlada svetovala Danskej, naj bode mirna in pohlevna nasproti Nemčiji. Ruski cesarjevič naslednik pa da je to slišal in jezen rekel: „Skoro bomo prisiljeni Nemcem črevlje sezúti.“ — Če prav to ne

bi bilo avtentično, vendar podobnega se v zadnjem času polno govori in piše, nekaj je na vsem istine, in nova situacija evropska se vsakako razvija. Nemčija pa gre sigurno nizdolu z vrhunca svoje slave.

O vstanku v Makedoniji

se piše iz Pirota starej „Pressi“ takó: „Zadnji vstanek v Makedoniji se je pričel meseca avgusta 1878. leta. V Sredci (Sofiji) se je otvoril osrednji komitet, katerega so zdatni doneski v novcih dohajali iz Peterburga, Moskve, ter raznih krajevnih komitetov v Bolgariji, Rumeliji in Makedoniji. Vojnički glavar vstaje bil je Rus Adam Ivan Kalmikov, ali četovodje sta bila Srba Pante Veljković in Srečković, Črnogorec Peter Bošković, iz hercegovinskega vstanka poznati Miroslav Hubmajer, Poljak Vujković, in Bolgari Dedo Ilija, Anastas, Haži Kosta, Trsija in drugi. — Upor je potem nekoliko ponehal in vstaški komitet v Sredci se je razpustil oficijalno. Ali vsakdo, došel k nam iz Sredca, zagotavljal nam je, ka se bode bolgarski vstanek v Makedoniji in vshodnej Rumeliji meseca marca ali aprila zopet pričel. In tako je tudi prišlo. Vstaški komitet v Sredci se je prestvoril v dobrodelni, ter se zove: „Sofinski blagotvoriteljni komitet Jedinstvo.“ Pokroviteljica je temu komitetu knežinja Dondukov, predsednik mu je Melentije, metropolit v Sredci, blagajnik dr. Molav, in drugi udje: Hatanović, škof v Ohridi, v južno zapadnej Makedoniji, nadalje dr. Grekov in dr. Sišanov, Stambulov iz Trnova, pop Teodor, Vasiljev, Gradijev, Diamandijev in Karanfilović.

V Bosiljevgradu se je vzpostavila začasna makedonska vlada, v katerej zastopa osrednji komitet škof ohridski ter Stambulov. Povsodi, kjer se govori bolgarski jezik v Makedoniji, Rumeliji in Bolgariji, nastavljajo se krajevni komiteti z imenom Jedinstvo, in agenti razpošiljajo se okolo, da donašajo nabrane doneske blagajniku dr. Molavu v Sredci. Tudi v Rumuniji potuje neki Ilija po vseh mestih, kjer stanujó Bolgari, ter nadomestuje s tem krajevne komitete onkraj Dunava.

Kalmikov, ki je bil v Ruščuku interniran, je prišel zdaj s svojim slugo Vule in družimi četovodji v vstaški ostrog Kóstendil. Tudi vojvoda Hubmajer je uže se začel z znatno četo vstašev premikati, prekoračil makedonsko mejo pri Kóstendilu, ter je raznetil upor v dolini Kriva Rjeka, namreč v okrajih Egri Palanka in Karatovo proti Kumanovi in Skoplju. Vse je pripravljeno in na znamenje iz Trnova ali Filipoplja se bode vstanek v Makedoniji iznova pričel.“

Tako oficiozen dunajsk list poroča.

Naj tu pristavimo, da je ruski „Golos“ proti temu, da bi se zdaj razvil bolgarski in makedonski vstanek, ker bi morda vsled

njeja Rusija zaplela se v vojsko z Avstrijo, kar bi zdaj le Nemčiji na korist prišlo in bi bilo le po želji Bismarku, največjemu živemu sovražniku Slavjanstva.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. marca.

Kakor „N. fr. Pr.“ poroča, želi vlada maja meseca **deželne zbornice** sklicati, torej bi moral državni zbor do početka maja svoja dela izvršiti. Velikonočni prazniki državnega zbora da se bodo začeli 5. aprila in le 12 dni trajali, tako da se državni zbor uže 17. aprila zopet snide.

Trgovinsko ministerstvo je izdelalo **nov obrtniški red** in ga poslalo trgovinskim zbornicam in deželnim načelnštvom v presojo. Ta presoja obsega baje 227 kvartnih strani...

Iz **Prage** so vedeli nemški listi mnogo pripovedovati o „pačenju mestnih volilnih zapisnikov“ od strani dv h čeških narodnih uradnikov. Pri končnej obravnavi se je izkazala cela ta nemška denunciacija kot lažjiva, oba toženca sta bila oproščena.

Novine znajo pripovedovati o nekih bližnjih izpremembah v višjih **vojaških** krogih. Nadvojvoda Vilhelm in zdanji komandujoči general na Dunaji Maroičič bosta postala feldmaršala. Namesto Maroičiča pride fcm. Filipović za komandujočega iz Prage na Dunaj. Tudi še nekatera druga vojna premeščenja se naveščajo.

Na **Dunaj** je prišel znani vojvoda hercegovinskih vstašev, župnik don Ivan Mušić. On hoče cesarju izročiti prošnjo hercegovinskih kristijanov za zboljšanje njih osode.

Vnanje države.

Povedano je uže bilo, da je ruski državni svetovalec Bamberger zdaj v **Rimu**, kjer baje dogovarja z italijansko vlado zvezo rusko in italijansko za bodoče evropske čine in zapletanje. Zdaj se starej „Pressi“ iz Rima brzojavlja, da Bamberger dogovarja z grofom Tornielijem. Pri kralji bode še le potem sprejet, kadar konča razprave. Dogovarjanje baje meri na to, da bode Italija do bila protektorat nad Grecijo, ako bi katera oblast (Avstrija) do egejskega morja posegla, dalje bi Italija otok Krf zasedla. Rusija pa bi otok Ipsera v egejskem morji kot štacijo v Bospor vzela, zraven tega pa še dobila štacijo za oglje v Apuliji — na pr. Otranto. Italija bi na ta način imela svoj upliv v Adriji zavarovan.

Črnogorski knez je pisal v Rim, da želi naj se v Baru za njegove katolike vzpostavi škofovsk sedež, da ne bodo odvisni od škofarskega škofa. Papež je prošnjo črnogorskega kneza baje prav rad uslišal in bode po njegovej želji storil.

V **Bolgariji** se neprestano dela na zjedinenje „vshodnje Rumelije“ z Bolgarijo in uničenje berlinskega ugovora, kolikor se tiče Bolgarje. V Sredci so 8. t. m. izdali pristaši „zjedinjene in nedeljive Bolgarije“ progias, v katerem naglašajo, da se mora volitev kneza odložiti. „Dokler nijmo narodno združenj, izdajali bi najsvetejšo idejo in največše interese, ako bi volili kneza, kojega osoba bi za-

pečatila národno ločanje. Iz vseh krajev mora se ob jednem čuti glas: nobene volitve kneza, ki bi še le našo národno nesrečo prouzročila. Da ustrezemo volji carjeve, naj se dežela začasno organizira, ali drugzega nič ne. Naši zastopniki morajo 1. posvetovati se o organičnem statutu, 2. ministerstvo imenovati, 3. imenovati provizornega vladarja, oziroma voliti vladarsko svetovalstvo za dve leti. S tem delom bi Bolgarija pripravila naše národno zjedinenje," tako pravi ta proglas. Kakor pak vsi Bolgari zahtevajo zjedinenja z vshodnjo Rumelijo, isto tako ne bodo pustili, da bi Turki po odhodu Rusov zasedli balkanske soteske, in prišlo bode tu gotovo do krvavih bojev. Zato so tudi že trije ruski generali bolgarske narodnosti prosili za svoj odpust ter bodo pri stopili k bolgarske narodnej vojski. Bolgari bodo svojim bratom onkraj Balkana pomagali, da se Turki v tem pogorju ne bodo zagostili.

Iz *Madrida* se poroča 22. t. mes.: „Globe“ objavlja neki proglas Castelarjev na demokrate, kateri je podpisalo 103 poslancev, voljenih leta 1869. V tem proglasu priporočajo, da naj bi demokrati glasovali za iskreno vrnitev k ustavi l. 1869, zahtevajo svobodo vere in novinarstva, pouka društvom in shodom, častno in neodvisno uradništvo, suvereniteto narodu z občno volilno pravico, enakostje v budgetu, plačanje javnega dolga, zvezo mej redom in svobodo, spoštovanja vredne in spoštovane oblastnije, in koncem politiko, ki se ne združuje z reakcijo in tudi ne domišljavostjo.

Nemci ne morejo prebaviti, kar so v svojej vojevitej požrešnosti dežel osvojili si leta 1871. Elsas jim še zmirom v želodci leži in jih hudo tišči. Dne 21. t. m. je bilo v Berlinu na vrsti posvetovanje o predlogu Schneegansovem zaradi postavljenja samostalne v deželi bivajoče vlade za Elsas-Lotrinsko. V imenu elsas-lotrinske protestne (domače protinemske) stranke je pa Kable izjavil, da bode ona samo takrat glasovala za predlog Schneegansov, če bo ta zahteval tudi iz občnih direktnih volitev izišlo národno zastopstvo za Elsas-Lotrinsko. Knez Bismark je sicer obetal pri bundesratu na to delati, da bode Elsas Lotrinska dobila óno avtonomijo, ali le táko, katera se bode mogla strinjati z vojniško varnostjo dežele. Preveč mirno, je dejal, se stvari ne sme smatrati. Nemški kancelar je dalje kazal na óne ude državnega zbora, katere so mnogo številno volili iz „protestne“ stranke, nadalje tudi na Nemcem protivno postopanje duhovenstva. Ako se bode zdanja osrednja vlada preložila v Strassburg, mora se to izvršiti vsled cesarskega ukaza. Bismark misli, da naj bi se imenoval cesarski namestnik, kojega položnje k državnemu kancelarju bi uredila naprava kabinetnega svetovalstva. Deželni odbor se bode pak možno da razširil v popolni parlament še le tačas, kadar bode imel bundesrat določne predloge gledé načina volitev. Pravica Elsas-Lotrinske za imenovanje udov v bundesrat ojačila bi le pruske glasove v njem, kar bi prouzročilo le nepotrebno preduraganje ustave; nasprotno pa lahko dobi Elsas Lotrinska posvetovalen glas v bundesratu v nje se tičočih zakonih. Ali vsaka koncesija se sme z ozirom na varnost dežele preklicati. — Tedaj z družimi besedami: V osmih letih Nemci niso mogli s svojo brutalno germanizacijo niti v polnemškem Elsasu nič opraviti, zato se bojé tam kaj svobode uvesti, niti dvomljive in piškave nemške svobode ne!

Dopisi.

Iz Ljubljane 24. marca [Izv. dop.] (Junak redaktor Müller.) Verjamem, da se vam gabi polemizirati s takó borniranim časnikom, kakor je ljubljansko glasilo ustavovno-nemškutarske stranke „Laib. Tagblatt“. Zatorej prepustite prostovoljcu, da zavrne óni organ v jednej perfidnosti, ali neumnosti in nevednosti, ki jo je doprinesel zopet v

soboto zoper národno stranko. Polemiziral bi rad zoper prvi članek „Slovenskega Naroda“ od petka, pa smisl vašega članka tako-le lažnjivo skvari: „Narod“ hofft also mit zusehnt auf den sturz der verfassung und auf die wiedergeburt der fundamentalartikel.“ Ostanimo za denes le pri fundamentalnih člankih, katere so pod Hohenwartom Čehi skovali, in katere politični naivne žali borniranec v „Tagblattu“ Slovincem v črevlje potiska z neko konsekvenco. In rcimo z vso odločnostjo, da le nevednost ali pa hudobna volja more nam Slovincem fundamentalne članke očitati. Kajti mi Slovenci in naša národna stranka nismo bili nikdar spoštovatelji fundamentalnih člankov. „Tagblatt“ naj se le podučí, pa bode videl, da smo mi zagovarjali zmirom národno pravo, zahtevali le národnostno ravnopravnost in načelo, ne pa historičnega, kakor je več ali menj v fundamentalnih člankih izraženo (katerih zdaj niti sami Čehi več ne terjajo in ne naglašajo). Mi smo že večkrat rekli, da smo tudi z ustavo, kakor je, zadovoljni, samo da se njen člen 19. izvrši, to je, národna ravnopravnost popolnem izvede. Za fundamentalne članke se je v naši deželi ob tistem času, ko so izšli, samo jeden človek naiduševal, in ta je bil — Franc Müller, tačas redaktér Hohenwartovske vladne „Laibacher Zeitung“, zdaj pa borè-redaktér borèta „Tagblatt“. Ves rešpekt pred Hohenwartom, ali za nas pod prvo svojo vlado nij dosti več storil, nego da je nam tega — Müllerja v deželo poslal, in ta mu zdaj z nemško brušno hvaležnostjo povračuje s tem, da bedasto zabavlja nanj.

Iz Trsta 22. marca [Izviren dopis.] Denes so se začele volitve v III. razredu in bodo jutri končane. V tem razredu upamo Avstrijci zmagati. V zadnjič je bilo zmagalo v tem razredu pol naših, pol italijanisivov. Ako zdaj vseh 12 kandidatov prodere, potlej pa še v I. razredu 12, je v mestu polovica poslancev ali mestnih odbornikov naših, polovica pa laških in slovenski okoličani s svojimi 6. glasi potlej odločujejo. — V IV. razredu se nij od naše avstrijske strani nič agitiralo, ta razred je bil Italijanom kar prepuščen. Bomo videli, kako se stvar jutri izteče. Od strani Italijanov je agitacija velikanska.

Pa tudi v naši okolici Lahoni nikakor nečajo z lahka pustiti nam teréna, temuč so agitacijo pričeli zoper naše národne kandidate in za svoje kreature. Žalibog, da se povsod najdejo še lakomniki, katerim nij za obraz, čast in poštenje, ne za kri in rod, in ime in jezik, ne za Boga, ne za domovino, temuč le za dobiček, samoprid in lastni žep! Taki nam povsod skazo delajo, in uže se tudi po tržaški okolici klatijo in Slovence varajo. V prvem okraju na pr. bode huda borba, tam nekovi Strudthof osobno in po družih agitira za Lahone, obeta in žuga. Pa ker dozdej vendar tudi nekateri naši ne drže popolnem rok križem, — hvalevredno se trudi urednik „Ed.“ gospod Dolinar — upamo da tržaška okolica ne bode sramote storila slovenskemu imenu.

Iz Rojana pri Trstu 19. marca. [Izv. dop.] V naglici vam poročam, da se je v IV. okraju začela huda agitacija proti národnemu kandidatu. Uže od zadnjih volitev znani nasprotniki na vse kriplje delajo za kandidata „progressove“, torej proti-avstrijske stranke. Ker slovenskemu kandidatu dr. Lozerju ne morejo drugzega očitati,

pravijo, da je preveč Avstrijanec in preveč „klerikalen“; to so torej njegove pregrehe. Ali za Boga, mi Slovenci smo ponosni na to, da Lahi nismo, da smo Avstrijci, to tudi pri vsakej le danej priliki izkazujemo. Isto tako smo tudi dobri katoličani.

Torej le v četrtem okraju so se kar čez noč Slovenci spreobrili? Oni nečajo več biti verni Avstrijanci, ampak oni si želijo uže v naročje „irredente“, tudi verni kristijani nečajo več biti, kajti hočejo rajši italijanskega liberalca, nego dobrega katolika za poslanca? Tak izjemek se težko kje drugje na Slovenskem najde, to se nahaja le v tržaški okolici v IV. okraju. — Ali pardon, ko imenujem IV. okraj — saj vsi volilci IV. okraja niso taki, večina njih je dobrih Avstrijcev. Oni gori popisani so le neki uže dobro znani, katere je uže čezmorski duh obliznil, da tako protinárodno agitirajo. Ti so pa v prvi vrsti znani Miče Ferluga, „capo di stretuale“. Ali vi Miče pomislite, da vi ste uradnik in da ravno vi kot uradnik se ne smete čisto nič v volitve vtikati, kajti ako, kakor upamo, avstrijska stranka zmaga, morebiti so tudi vaše ure štete in vaš stol se pod vami uže maje. Torej bodite pametni. — Drugi je neki znani „narodni“ krčmar, čegar najljubša pesen je (kadar ima veliko pivcev Slovencev) „Ne udajmo se!“ „Iz črne gore“ itd. — Tretji je neki drugi Miče Ferluga „detto Pagos“, potem neki Fr. Primožič in druga kompanija. Ti so pa le iz lastnega dobička se izneverili. Ali Rojanci ne poslušajte sladkih besedij teh agitatorjev, vsi delajo le za lastni dobiček, volite kot zvesti Avstrijci národnega kandidata. — Na zdanje volitve se ne ozira le mesto tržaško, ampak na zdanje volitve ozira se ves slovenski svet, ozira se cela Avstrija, ozira se tako rekoč Evropa, kajti znano je, da zdanji mestni zbor je bil le zaradi svojega Avstriji protivnega obnašanja razpuščen, torej iz novega zbora se bode sodilo, kakega mišljenja so tržaški prebivalci. Zatorej še jedenkrat vam ponavljam, volite poslanca, kateri je z dušo in telesom Avstrijanec.

Vam, vrli Barkolanci, kateri ste znani kot dobri Avstrijanci, vam, menim, nij treba dosti priporočati, kako se imate vesti, to ste dozdej dosti pri vsakej volitvi pokazali; res se tudi mej vami nahajajo neke kukavice, kateri vas hočejo pregovoriti, a ne poslušajte jih, zakaj oni ne govore za vaš blagor, nego tudi oni delajo le za lastni dobiček; pomislite, da ravno vi boste letos potrebovali, da bo vlada globoko za vašo kontrado v žep segla, kajti škoda, katero vam je morska nevihta napravila, je velika; torej ne nasprotujte sebi, volite poslanca, kateri vas je in vas bode še zagovarjal, kateri vam je in vam bo še marsikatero reč pridobil, ne poslušajte nasprotnikov, ker oni ne žele vaše blagosti. Dne 20. marca naj bode vaš klic: Živio naš národni poslanec g. dr. Lozer!

Národni volilec.

Iz Celta 22. marca [Izviren dopis.] Disciplinarna razsodba celjskega proforskega zbora, vsled katere je bilo šest študentov celjske gimnazije zaradi tega iz šole izključeni ali zapodenih, ker so v krčmi rusko himno peli, kakor je „Slovenski Narod“ uže zaporedom poročal, dobila je te dni od deželne šolskega svetovalstva v Gradci žalibog polno potrjenje vsled rekurza, ki se je bil zoper njo vložil.

Samo to je storil deželni šolski svet, da

je celjskemu direktorju Svobodi, bivšemu Čehu zdaj Nemcu, poslal grajo in ukor, zakaj nij pustil ónih 6 dijakov še tako dolgo na celjske gimnaziji študirati, dokler rekurz njih nij rešen bil, temuž jih precej amoviral.

Izključeni mladi ljudje so bili sprejeti na gimnazijah v Zagrebu, Novemestu in Varaždinu. V Mariboru so jim baje sprejem odrekli. Posebno dva izmej izključenih sta bila izvrstna, do osme šole zmirom odličnjaka mej učenci. Upati je, da ne bode nobeden izgubljen za slovensko domovino, ki narodne inteligencije tako zelo potrebuje v vseh stanovih.

Z Dunaja 23. marca [Izvir. dopis.] (Sodnijska obravnava pred dunajskim sodiščem.)

Čas nij več daleč, ko bodo gg. učitelji svojim učencem štrkolincem najporednejše vrste morali rekati „milostivi gospodinek“ mesto ga karati, ga hvaliti, mesto ga kaznovati z darili ga za se pridobiti, kajti inace bode mesto da bi učitelj smel kaznovati učenca, učenec smel z učiteljem na isti način postopati. —

V izgled in potrdilo navedenega naj vam služi sledeča dogodba, ki je pred par dnevi obravnavala se pred okrajnim sodiščem na Dunaji. Nedavno so prinesli vsi dunajski časopisi vest, kakó da je nek učitelj svojega učenca „okrutno“ kaznoval radi „male“ nepaznosti; česnil s palico ob senci, da je otroku zasedla kri itd. itd.

Učitelj seveda je bil takoj tožen pred šolskimi oblastmi in tudi radi prestopka varnosti telesa. 21. t. m. bila je obravnava pri okrajnem sodišči II. predmestja. Navzočen je kot poškodovanec šestletni deček, učenec prvega normalnega razreda, ki je baje bil tako „hudo telesno poškodovan“ od svojega učitelja, dečkaka starši in učitelj se svojim zagovornikom. Zatoženi učitelj opravičeval se je kot sledi: Zidarski polir Jože Paukner naprosil ga je, kot razredovodjo, naj bi posebno pazil na njegovega sina — Rudolfa, ker on pri svojem poslu nema niti najmanje časa baviti se z odgojo svojega otroka i mora se v tem oziru popolnoma zanašati na šolo. Tej želji hotel je učitelj, kolikor mu je bilo mogoče, ustreči; mislil je pa tudi da je oče dečakov z omenjenim naročilom izročil del očetovske oblasti. Mali Rudolfek Paukner pak se je pri raznih prilikah izkazal kot laži-Janezka „comme il faut“; tudi je se svojo trmoglavostjo delal učitelju veliko preglavice. Slednja svojost dečkovega značaja pokazala se je pak posebno jedenkrat mej risanjem. Akoravno mu je učitelj z dobrim prigovarjal, delal je fanté navlašč mesto ravnih krive črte. On kot učitelj, bil je preverjen, da deček tega nij učinil radi nespretnosti, temveč iz same zlevolje in otroške hudomušnosti, in zgubivši potrpnost zasadil je učitelj malemu nagajivcu lahko zaušnico. Prejevši svojo kazen nij se fantek kar nič zmenil zanjo, in (učitelj) je preverjen, da ta kazen nij imela nikakšnega poškodovanja za sled.

Na sodnikovo opazko, da je v zdravniškem „parere“ o silnej zarudlosti lica in o opraskih govor, opravičuje učitelj te izjave s tem, da se je otrok po šoli z družimi dečkami ravsval, ter da so mu ti prouzročili kurji prask na licu. Spričevala, ki jih je predložil zagovornik učiteljev sodišči, govoré dobro za učitelja.

Proti koncu pravi zatoženi učitelj, da je prišel mož k njemu, ki se je izdal za pooblaščenca dečkovega očeta in je žurnalist, z ime-

nom Redhofer. Ponujal mu je ta „žurnalist“ R., da hoče stvar sanirati, ako mu on (učitelj) dá sto forintov. „Ako mi teh sto forintov ne plačate, odgovori mu ta dopisunska kreatora, pride moje poročilo v vse časnike, kajti jaz sem žurnalist za vse žurnale. Ob enem sestavim tožbo na okrajni šolski svet“. Učitelj zahtevanih sto forintov nij izplačal revol-ver-žurnalistu, in čez par dnij čita najnesramnejše napade na svojo osobo, poklican je pred krajni in okrajni šolski svet, in zagovarjati se ima denes pred sodiščem. Sodnik upraša Paukner-ja: Poznate — li tega g. Redhoferja? Priča: O eksistenci tega človeka niti ne slutim ne, in nikogar nijsem poslal k gospodu V. — Sodnik: Jaz sam mislim, da dotičnik pripada k „gildi pressindustriieritter-jev.“

Na to odstopi državnega pravdnštva zastopnik od zatožbe proti učitelju, ki je takoj bil od zatožbe oproščen.

Zakaj vam poročam o tej sodnijske obravnavi? Zato, ker je zatoženec jeden najboljših učiteljev, kar spričujejo njegova spričevala; zato, ker je učitelj slovenskih staršev sin, ki je tudi ponosen in zaveden Slovenec, in zato, da razvidite, kake kreature hoté plesti osodo nadarjenega človeka; kako hoté v nesrečo pahniti nedolžnega za prid otrok po-zrtovalnega učitelja.

Kakor sem pred par dnevi privatno izvedel, teče skoro jednaka pravda proti učitelju v Konjicah na Štajerskem.

Za to učitelji: Vaša osoda je odslej odvisna od malopridnih štrkolincev, in njih zavaznikov, ki vam v imenu „človečanstva“ in kulture 19. veka pletó šibe! Perunov.

Domače stvari.

— (Drevi v čitalnici) je „Sokolski večer“ zgoraj v čitalnici, kot krčma prirejenen. Vstopnina za neude 25 kr. — Poročilo o nedeljske predstavi dramatičnega društva v čitalnici prinesemo prihodnjič.

— (Volitev v kranjskem velikem posestvu.) Uradni list včeraj priobčuje zopet zapisek volilcev velicega posestva kranjskega, in razpisuje volitev namesto odstopivšega Vesteneka na 29. marcij. Vestenek po svojih prijateljih zopet za sebe agitira, kakor je včerajšnji naš dopis povedal. Komedijsa!

— (Ljubljanski veterani) so sklenili cesarju 24. aprila adresno poslati. Prej ta večer naredé obhod z baklado.

— (Imenovanje.) Pravosodni minister je okrajne sodnije adjunkta Winklerja prestavil iz Šent-Mohora v Voflsberg, a avskultanta Maksa barona Eichelburga imenoval za okrajnega adjunkta v Št. Mohoru.

— (Iz Ptujja) se nam piše, da se je tam ustanovilo društvo veteranov. Dozdaj se je oglasilo uže 65 udov in vabijo se bivši vojaki iz Ptujja in okolice k pristopu. Pa ker je vabilo samó v nemškem jeziku razposlano, ne pa vsaj tudi v slovenskem, ne vemo ali je društvo samo za Nemce in ponemčence, ali je tudi za Slovence.

— (V morje sta pala) v Trstu dva mlada učenca, ki sta skakala ob bregu morja igrajoč se. Nakopičilo se je polno ljudstva, a nobeden nij imel srčnosti, da bi skočil bil v mrzlo kopelj, dokler nij nek ognjegasec po naključbi tija prišel in z velikim trudom otel smrti oba dečka.

— (Tržaškim okoličanom) je izdalo slovensko politično društvo „Edinost“

sledeči oklic: „Okoliški volilci! Zadnje nedelje dne 30. t. m. bodo volitve v vseh 6. okrajih za mestni in deželni zbor. Pridite vsi voliti na dotično mesto, kakor vam bo oznanjeno. Volite soglasno óne možé, katere vam je politično društvo „Edinost“ priporočilo in katerih imena smo tu spodaj prinesli. Ako bodo po okolici plakati, ne brigajte se za óna imena, ki jih vam priporočajo vaši nasprotniki s sladkimi besedami, da bi vas podjarmili in tlačili na škodo okolice. Ako ima kdo kako drugo ime na listku zapisano, nego ga je „Edinost“ nasvetovala, naj ga izbriše in zapiše pravo. Pokažite pri volitvi, da nijste hlapci lahomom in zaničevanja vredni sužnji Garibaldincem. Okoličani, kdor voli svojega sovražnika za zastopnika domovine, nij vreden, da ga nosi domača zemlja. On skruni svojo kri, svoj narod in je izdajalec domovine. Ne dajte se podkupiti za bliščeče novce, pazite na svoje tovariše, da ne postanejo judeževi slugi, katerih čaka od vaših potomcev prokletstvo, da so zavedeni izdali najsvetejše pravice sovražniku. Okoličani! Slovanstvo gleda pazljivim očesom na jadranske obale, pokažite, da ste zvesti stražarji skrajnih mej, vrli Avstrijci in ponosni na svoj narod, kateri hočete braniti pošteno in hrabro v izgled prijateljem in sovražnikom. Naše je cesarstvo, naša zemlja in narod, in naši morajo biti poslanci: Za I. okraj. Krisanec Anton, posestnik. Za II. okraj. Dejak Anton, jun., veliki posestnik. Za III. okraj. Nadlišek Štefan. Za IV. okraj. Dr. Loser Ivan, ravnatelj c. kr. gimnazija v pokoji. Za V. okraj. Burgstaller Josip, veliki posestnik. Za VI. okraj. Nabergoj Ivan, posestnik in državni poslanec. Okoličani! to so možje, kateri bodo delali čast okolici in Slovanstvu, stali vedno na braniku materijalnih in narodnih koristi, volite edini in zložni. V Trstu 22. marca 1879. Odbor političnega društva „Edinosti“.

Razne vesti.

* (Iz poplavljenega Szegedina) se poroča: Voda pada vedno bolj. Kar je ljudij tu ostalo, skušajo iz hiš, ki se niso podrle, izpod vode rešiti kar se dá. Vedno več radovednih gledalcev prihaja. Zdravstveno stanje je slabo. Bati se je, da se iz močvara in smrada kaka kuga ne naredi.

* (Samomor dveh zakonskih.) Na Dunaji sta živila mož in žena, Janez Puc in Vilhelmina Puc, v slabih denarnih razmerah in vednih skrbih in rubežnjih. Tudi oderuhom sta bila v roke padla, ki so ja popolnem obrali. Zato sta sklenila umreti in pila sta oba strup cijankali. Oba so našli 22. t. m. mrtva v postelji in poleg njihju ostanke strupa v steklenici.

* (Bitva pri Novari.) Včeraj je bilo trideset let kar se je bila bitva pri Novari, zato je bil včeraj na tem laškem bojišču postavljen spomenik, da časti hrabre vojake obeh stranij, italijanske in avstrijske.

* (Nedolžno obsojen.) Te dni na Angleškem velik hrup dela novica, da je neki Vilijam Habron bil po nedolžnem obsojen na smrt in potlej pomiloščen na vse življenje ječe v prisilnej delavnici, češ, da je umoril necega policaja. Te dneve so pa necega zlikovca Peace obešali, in ta je pred smrtjo izpovedal, da je on policaja umoril, ne pa oni Kabron. Preiskovali so reč zopet in našli, da je res tako. Habron je bil iz ječe izpuščen, in vlada mu bo dala odškodovanje.

* (Lakota v Egiptu.) Neki Anglež, ki je zadnji čas potoval po górenjem Egiptu, piše, da tam gospodari strašna lakota in ubožnost mej ljudmi. Sama beda je. Videl je ljudi na cesti umirati; videl otroke, ki so bili sama kost in koža.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca se začne novo naročevanje na „Slovenski Narod“. Vse gg. naročnike prosimo, naročnino ob pravem času ponoviti, da bodo list redno v roke dobivali.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 gld. 50 kr.
Za četrt leta 3 „ 30 „
Za en mesec 1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 gld. — „
Za četrt leta 4 „ — „
Za en mesec 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti prejeman „ „ 3 „ — „
Administracija „Slov. Naroda“.

Umrli v Ljubljani.

21. marca: Peter Delladio, kaznenec, 52 l., v posilnej delavnici, vsled pljučne tuberkuloze.

22. marca: Peter Lozar, trgovec, 66 l., v špitalskih ulicah št. 9, vsled tuberkuloze. — Jera Jerič, soproga uradniškega sluga, 63 l., v gospodskih ulicah št. 14, vsled oslabiljenja.

Tujci.

24. marca:

Evropa: Boltza iz Maribora. — Kordesch iz Gradca.

Pri slonu: Morpurgo iz Trsta. — Meyerhoff iz Dunaja. — grof Wurmbbrand iz Italije. — Wenzel iz Dunaja. — Jager iz Trsta. — Herman iz Dunaja.

Pri Malicu: Stern iz Dunaja. — Ernst iz Gradca. — Walz iz Kočevja. — Blaška iz Dunaja. — Gričar iz Novega mesta.

Loterijne srečke.

V Trstu 22. marca: 31. 22. 71. 33. 63.

V Linci 22. marca: 68. 32. 60. 69. 5.

Dunajska borza 24. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 50 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64 „ 75 „
Zlata renta	77 „ 15 „
1860 drž. posojilo	117 „ 25 „
Akcije narodne banke	794 „ — „
Kreditne akcije	243 „ 25 „
London	117 „ 20 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 32 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 53 „
Državne marke	57 „ 50 „

Tržne cene

v Ljubljani 22. marca t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 83 kr.; — rož 4 gld. 89 kr.; — ječmen 4 gld. 23 kr.; — oves 2 gld. 76 kr.; — ajda 4 gld. 39 kr.; — prosó 4 gld. 39 kr.; — kornuza 4 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 85 kr.; — fižol hektoliter 7 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 76 kr.; — špeh frišen — gl. 50 kr.; — špeh povojen — gl. 70 kr.; — jajce po 1 1/2 kr.; — mleka liter 7 kr.; — govednine kilogram 54 kr.; — telečnine 51 kr.; — svinjsko meso 48 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 87 kr. — slame 1 gold. 51 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gold. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Proda se, ali v najem da

na lepem kraju, na založki cesti pri Mariji devici na polji ležeča hiša št. 33 s potrebnim poslopjem, prodajalnice z vso opremo, okolo 1/4 grunta polja in 6 oralov hriba; na dalje več kolarskega lesa in orodja, in posode za vino. (100—1)

5 gld. plačila

dobi oni, ki mi pripelje nazaj mojega zgubljenega psa; isti je majhen, črn, „pinč“, ima vlašsko marko in letošnje s št. 186, čuje na ime „Čoki“, in je moč goče da zašel tudi na kmete. (93—3)

Karel Hager,

(v glediščnej pisarni v glediščnej stolbi).

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Gospod A. M.

kupčijsk pomočnik.

Ošabnost vaša je velika,
Nespamet zraven se jej slika. (97)

Bilježnišk sestavitelj,

izurjen tudi v vseh pravnih poslovi, se ponuja g. bilježnikom ali odvetnikom. Dopise sprejme administracija „Slov. Naroda“ pod črko M. M. (99—1)

Razglas.

Z dovoljenjem sodnijskim se bode vse premakljivo blago iz zapuščine dné 28. februarija t. l. umrlega urarja, gospoda Ivana Giroda, in sicer:

I. hišna in kuhinjska oprava, obleka in perilo, stvari od zlata in srebra, vse te reči v petek dné 28. marcija t. l.,

ter naslednjega dné v stanovanji umrlega za pustnika na starem trgu št. 2 v III. nad stropju (v gospé Karlina Köhlerjeve hiši);

II. vse stenske in žepne ure, urni deli in furnitüre, prodajalniška oprava, ura na plin, isto takosna svetiljka itd.; — te sub II. navedene stvari se pak bodo

v ponedeljek dné 31. marcija t. l.,

ter v naslednjih dnéh v prodajalnici za ure pod Trančo, obakrat od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne prodajale v javnej prostovoljnej dražbi onim, ki bodo največ obljubili in v gotovini takoj plačali.

V Ljubljani, dné 22. marcija 1879.

C. kr. notar kot sodnijski komisar:

(98—1)

Dr. Jarnej Zupanec.

Slovenske knjige.

Pri uredništvu „Slovenskega Naroda“ se dobé in na pismeno željo tudi proti poštnemu povzetju pošiljajo naročevalcem sledeče slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.

3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.

4. „Na Zerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Kršnik. Cena 60 kr.

5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.

6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

7. „Cvet in Sad“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 80 kr.

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.

2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.

3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja, češki spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.

4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec, velja 25 kr.

5. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajc Bož. — Prešern, Prešerin ali Presiren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novelica, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.

IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi, sp. Paulus. — Plač. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.

Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodne tiskarne“ in jih dobi po poštnem povzetju. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Štev. 2715.

(87—3)

Razglas.

Leta 1879 stopijo naslednji gospodje mestni svetovalci iz mestnega zbora:

Iz III. volilnega razreda:

Janez Nep. Horak,
Josip Jurčič,
Karel Klun.

Iz II. volilnega razreda:

Karel Leskovec,
Dr. Anton vitez Schöppl,
Dr. Friderik Keesbacher.

Iz I. volilnega razreda:

Dr. Franc Suppantšitsch,
Dr. Robert pl. Schrey.

Razen teh se ima v I. volilnem razredu namesto leta 1878 samo za jedno leto voljenega gospoda mestnega odbornika dr. Josip Suppana vršiti nadomestovalna volitev.

Nasproti pa ostanejo še naslednji gospodje svetovalci v mestnem zboru:

Dr. Karel Ahačič,	Peter Lassnik,
Dr. Karel Biełweis,	Franc Peterca,
Leopold Bürger,	Vaso Petričič,
Karel Deschmann,	Dr. Anton Pfefferer,
Franc Doberiet,	Rajmund Pirker,
Aleksander Dreó,	Franc Potočnik,
Anton vitez Gariboldi,	Josip Regali,
Franc Goršič,	Dr. Adolf Schaffer,
Dr. Friderik vitez Kal-	Rajmund Čuber plem.
tenegger,	Okrog,
Anton Laschan,	Franc Ziegler.

Dopolnitvene volitve se bodo vsled sklepa mestnega zbora od 6. t. m. vršile le-téh dnij:

III. volilni razred

voli dné 15. aprila 1879 dopoldne od 8. do 12. ure. Če bode ožja volitev potrebna, se bo ta vršila istega dné od 3. do 6. ure.

II. volilni razred

voli dné 16. aprila 1879 dopoldne od 8. do 12. ure, in v ožjej volitvi popoldne od 3. do 6. ure.

I. volilni razred

voli dné 17. aprila 1879 dopoldne od 8. do 12. ure, v morebiti potrebnej ožjej volitvi pa popoldne od 3. do 6. ure.

Razpise volitev in glasovne listke razpošljemo gospodom volilcem o pravem času.

To naznanjamo s pristavkom, da mogó izstopivši gospodje mestni odborniki zopet voljeni biti, in da je kakšen ugovor zoper voljnost dovršenih volitev najdalje 8 dnij po končanjej volitvi predložiti mestnemu zboru.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 7. marcija 1879.

Trgovsk učenec

in

trgovsk pomočnik,

obá slovenskega in nemškega jezika v pisavi in govoru zmožna, prvi od dobrih staršev, drugi z dobrimi spričevali previden, se sprejmeta.

Ponudbe naj se pošljejo A. Dolencu v Ajdovščini na Primorskem. (91—3)

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

(195—200)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.